

PETYCJA

w sprawie pilnej interwencji Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP
dotyczącej bezprawnego przetrzymywania mienia polskich przedsiębiorców
transportowych przez władze Republiki Białorusi

Adresat:

Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Rzeczypospolitej Polskiej

Wnioskodawca:

Działający w interesie poszkodowanych polskich przedsiębiorców transportowych.

Na podstawie art. 63 Konstytucji RP oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach składamy petycję w sprawie podjęcia **niezwłocznych i skutecznych działań dyplomatycznych** przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP w związku z **bezprawnym zatrzymaniem i przetrzymywaniem mienia polskich przedsiębiorców transportowych na terytorium Republiki Białorusi**.

I. Stan faktyczny

W dniu **1 listopada 2025 r.**, na podstawie decyzji władz Republiki Białorusi, doszło do **zatrzymania ok. 1000 pojazdów ciężarowych** należących do polskich firm transportowych.

Zatrzymanie objęło **zestawy transportowe składające się z ciągników siodłowych zarejestrowanych w Polsce oraz naczep zarejestrowanych na Litwie**, przy czym **całe zestawy – niezależnie od kraju rejestracji – w całości stanowią własność polskich przedsiębiorców i firm transportowych**.

Pojazdy zostały skierowane na białoruskie składy celne, gdzie są przetrzymywane do chwili obecnej. Za każdy zatrzymany pojazd naliczana jest opłata w wysokości **120 EUR za dobę**, a do właścicieli kierowane są faktury wraz z groźbami wszczęcia postępowań egzekucyjnych w przypadku ich nieuregulowania.

Łączny koszt przetrzymywania jednego pojazdu przekracza obecnie **5 000 EUR**, co w przypadku firm, którym zatrzymano po kilka lub kilkanaście zestawów transportowych, prowadzi do **natychmiastowej utraty płynności finansowej a w konsekwencji do bankructwa**.

II. Charakter zdarzenia

Zatrzymanie pojazdów **nie ma charakteru technicznego ani administracyjnego**. Stanowi ono **działanie o charakterze politycznym**, będące formą **retorsji** w odpowiedzi na decyzje Republiki Litewskiej dotyczące ograniczeń granicznych wobec Republiki Białorusi.

Polskie przedsiębiorstwa transportowe zostały w tej sytuacji wykorzystane jako **narzędzie nacisku politycznego**, mimo że:

- nie są stroną sporu międzynarodowego,
- działały zgodnie z obowiązującym prawem,
- rejestracja naczep na Litwie była **działaniem o charakterze ratunkowym**, umożliwiającym kontynuowanie działalności w sytuacji wcześniejszych ograniczeń tranzytowych oraz braku zgody kontrahentów na przeładunki towarów.

Nie był to akt obejścia prawa ani manifest polityczny, lecz **próba zapobieżenia upadłości przedsiębiorstw**, które już wcześniej funkcjonowały w warunkach silnej presji ekonomicznej.

III. Brak skutecznej reakcji instytucji państwa

W dniu **5 listopada 2025 r.** problem został szczegółowo przedstawiony podczas posiedzenia **Komisji Infrastruktury**, w którym uczestniczyli przedstawiciele Ministerstwa Infrastruktury, MSWiA, posłanki i posłowie oraz liczna reprezentacja poszkodowanych przewoźników.

Pomimo jednoznacznego przedstawienia skali problemu oraz jego konsekwencji:

- **nie podjęto realnych działań interwencyjnych**,
- nie uruchomiono skutecznych kanałów dyplomatycznych,
- przedsiębiorcy zostali **pozostawieni bez wsparcia**, mimo że sprawa dotyczy bezpośrednio ochrony mienia obywateli RP za granicą.

Otwarcie przez Polskę przejść granicznych w **Bobrownikach i Kuźnicy** nie doprowadziło do zwolnienia zatrzymanych pojazdów, co jednoznacznie potwierdza, że problem wymaga **interwencji dyplomatycznej na poziomie państwowym**, a nie wyłącznie działań technicznych.

IV. Odpowiedzialność państwa i skutki zaniechania

Zatrzymanie mienia polskich przedsiębiorców jest bezpośrednim skutkiem działań o charakterze politycznym podejmowanych przez państwo trzecie, na które poszkodowani przedsiębiorcy **nie mieli i nie mają żadnego wpływu**. Brak skutecznej interwencji państwa prowadzi wprost do **przerzucenia kosztów polityki zagranicznej na obywateli Rzeczypospolitej Polskiej**.

Skutkiem tego zaniechania są:

- narastające, nieodwracalne straty finansowe,

- utrata płynności i bankructwa przedsiębiorstw,
- zagrożenie dla miejsc pracy,
- niewywiązywanie się z zobowiązań wobec ZUS, urzędów skarbowych, instytucji finansowych i kontrahentów,
- trwałe osłabienie jednej z kluczowych branż polskiej gospodarki.

Dodatkowo należy wskazać, że wśród bezprawnie przetrzymywanych pojazdów znajdują się również takie, którym w trakcie postoju na terytorium Republiki Białorusi **upływa termin obowiązkowych badań technicznych**. Brak możliwości ich wykonania nie wynika z zaniedbań przedsiębiorców, lecz z przymusowego i bezprawnego zatrzymania pojazdów przez władze państwa trzeciego.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, wjazd takich pojazdów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej skutkuje **nałożeniem kar administracyjnych**, negatywnymi wpisami w zakresie **dobrej reputacji przewoźnika**, a w konsekwencji **utratą licencji przewozowej**. Oznacza to, że brak skutecznej interwencji państwa prowadzi nie tylko do strat finansowych, lecz również do **trwałego i nieodwracalnego pozbawienia przedsiębiorców możliwości wykonywania działalności gospodarczej**, mimo że przyczyna tych sankcji pozostaje całkowicie poza ich kontrolą.

V. Żądanie

W związku z powyższym wnosimy o:

1. **Niezwłoczne podjęcie przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP formalnej interwencji dyplomatycznej** wobec władz Republiki Białorusi, zmierzającej do:
  - zwolnienia bezprawnie przetrzymywanego mienia polskich przedsiębiorców,
  - zaprzestania naliczania opłat za jego przetrzymywanie.
2. **Podjęcie działań na forum Unii Europejskiej**, traktując sprawę jako przypadek naruszenia zasad ochrony własności oraz użycia przedsiębiorców państwa członkowskiego UE jako narzędzia nacisku politycznego.
3. **W przypadku braku skutecznych działań prowadzących do zwolnienia zatrzymanego mienia**, uruchomienie przez właściwe organy państwa **mechanizmów czasowego zabezpieczenia interesów finansowych poszkodowanych przedsiębiorców**, w szczególności poprzez instrumenty gwarancyjne, zawieszenie wykonywania zobowiązań publicznoprawnych oraz inne środki pozostające w dyspozycji państwa.
4. **W przypadku braku skutecznych działań prowadzących do zwolnienia zatrzymanego mienia**, podjęcie przez właściwe organy państwa działań zmierzających do **zabezpieczenia lub pokrycia kosztów powstałych w wyniku przetrzymywania pojazdów**, jako szkód pozostających w bezpośrednim związku z brakiem skutecznej ochrony interesów obywateli RP za granicą.
5. Przedstawienie **pisemnej informacji o podjętych działaniach**, ich zakresie oraz planowanych dalszych krokach.

VI. Uzasadnienie pilności

Każdy kolejny dzień zwłoki powoduje **narastanie szkód o charakterze nieodwracalnym**.
Brak reakcji w tej sprawie oznacza **zaniechanie konstytucyjnego obowiązku ochrony
interesów obywateli RP poza granicami państwa**.

Jako obywatele Rzeczypospolitej Polskiej oraz przedsiębiorcy działający legalnie i w interesie gospodarki narodowej, oczekujemy od państwa realnego wykonania jego konstytucyjnego obowiązku ochrony naszych interesów poza granicami kraju, zamiast przerzucania skutków działań politycznych na podmioty, które nie mają na nie żadnego wpływu.

Z poważaniem